الرَّدُّ على بِدعة الحازِمِيَّة

DE WEERLEGGING OP DE INNOVATIE VAN DE ḤĀZIMIYYAH

Millatu Ibrāhīm Publicaties

In de naam van Allāh, de Barmhartige, de Genadevolle.

Titel:	De weerlegging van de innovatie van de Ḥāzimiyyah.
Auteur:	Ahlut-Tawḥīd Publications.
Vertaling:	Millatu Ibrāhīm Publicaties.
Datum:	Muḥarram, 1440H.

Millatu Ibrāhīm Publicaties

Facebook | YouTube

TRANSLITERATIE TABEL

Letter	Transliteratie	Zin	Betekenis
ا	ā	تبارك وتعالى	Gezegend en Verheven is Hij.
ب	b	سبحانه وتعالى	Heilig en Verheven is Hij.
ت	t	عز وجل	Machtig en Groot is Hij.
ث	ṫ	ﷺ	Allāh’s groet en vrede zij met hem.
ج	j	عليه الصلاة والسلام	Met hem is de groet en de vrede [van Allāh].
ح	ḥ	عليه السلام	Vrede zij met hem.
خ	g	عليهما السلام	Vrede zij met hen beide.
د	d	عليهم السلام	Vrede zij met hen.
ذ	ḍ	رضي الله عنه	Moge Allāh tevreden met hem zijn.
ر	r	رضي الله عنها	Moge Allāh tevreden met haar zijn.
ز	z	رضي الله عنهما	Moge Allāh tevreden met hen beide zijn.
س	s	رضي الله عنهم	Moge Allāh tevreden met hen zijn.
ش	ṣ	رحمه الله	Moge Allāh genadig met hem zijn.
ص	ṡ	رحمهما الله	Moge Allāh genadig met hen beide zijn.
ض	ḋ	رحمهم الله	Moge Allāh genadig met hen zijn.
ط	ṫ		
ظ	ż		
ع	‘		
غ	ġ		
ف	f		
ق	q		
ك	k		
ل	l		
م	m		
ن	n		
ه	h		
و	w, ū		
ى	y, ī		
ء	'		

INHOUDSOPGAVE

Ṣayg Muḥammad Ibn ʿAbdil-Wahhāb ﷺ zei:

فالله الله يا إخواني!! تمسكوا بأصل دينكم، وأوله وآخره، وأسه ورأسه شهادة أن لا إلٰه إلا الله، واعرفوا معناها وأحبوها، وأحبوا أهلها، واجعلوهم إخوانكم ولو كانوا بعيدين، واكفروا بالطواغيت وعادوهم وأبغضوهم وأبغضوا من أحبهم أو جادل عنهم أو لم يكفرهم أو قال: ما علي منهم، أو قال ما كلفني الله بهم، فقد كذب هذا على الله وافترى، فقد كلفه الله تعالى بهم، وافترض عليه الكفر بهم والبراءة منهم ولو كانوا إخوانهم وأولادهم، فالله الله يا إخواني، تمسكوا بذلك لعلكم تلقون ربكم وأنتم لا تشركون به شيئا.اللّٰهُمَّ توفنا مسلمين وألحقنا بالصالحين

Allāh, Allāh ! O mijn broeders ! Houdt vast aan het fundament van jullie religie. Haar begin, haar eind, haar kern en haar hoofd: De getuigenis dat niemand het recht heeft om aanbeden te worden behalve Allāh. Leer zijn betekenis, houdt ervan, houdt van zijn mensen, en maak hen tot jullie broeders, zelfs als zij ver weg zijn. Wees ongelovig in de ṭawāġīt[1], bestrijdt en haat hen, en eenieder die van hen houdt, of hen verdedigt, of hen niet ongelovig verklaart, of zegt: “Er niks verplicht voor mij [m.b.t. hen]”, of zegt: “Allāh heeft voor mij niks verplicht gemaakt m.b.t hen”. Waarlijk, wie dat zegt heeft een leugen over Allāh verzonnen. Waarlijk, Allāh heeft het verplicht gesteld om ongelovig te zijn in hen en om zich van hen te distantiëren, al waren zij jullie broeders en kinderen. Dus Allāh, Allāh ! O mijn broeders ! Houdt daar standvastig aan vast zodat jullie wellicht jullie Heer ontmoeten zonder dat jullie iets als deelgenoot aan Hem hebben toegeschreven. O Allāh, laat ons sterven als Muslimīn en verenig ons met de rechtschapene.[2]

[1] Alles wat aanbeden wordt naast Allāh, en tevreden is met de aanbidding van degenen die hem aanbidden, volgen, of gehoorzamen in iets anders dan de gehoorzaamheid aan Allāh en Zijn boodschapper, is een ṭāġūt.
[2] Majmūʿ rasā’il fī at-Tawḥīd wa al-Īmān, v. 1, blz. 368.

VOORWOORD

In de naam van Allāh, de Barmhartige, de Genadevolle. Voorwaar, alle lof is aan Allāh. Wij zoeken Zijn hulp en Zijn vergiffenis. Wij zoeken toevlucht bij Hem tegen het kwaad van onze eigen zielen en het kwaad van onze slechte daden. Wie Allāh leidt, zal nooit worden afgedwaald, en wie Allāh laat dwalen, zal nooit geleid worden. Ik getuig dat niemand het recht heeft om aanbeden te worden behalve Allāh alleen, zonder deelgenoten, en ik getuig dat Muḥammad Zijn dienaar en boodschapper is.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُم مُّسْلِمُونَ﴾

O jullie die geloven, vrees Allāh zoals Hij gevreesd dient te worden. En sterf niet, behalve als Muslimūn.[3]

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾

O mensen, vrees jullie Heer Die jullie heeft geschapen uit één ziel, en daaruit heeft Hij zijn echtgenote geschapen. En uit hen beide verspreide Hij vele mannen en vrouwen. En vrees Allāh aan Wie jullie vragen en [verbreek niet de relaties van] de baarmoeders. Waarlijk, Allāh ziet voortdurend op jullie toe.[4]

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ٧٠ يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَمَن يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا﴾

O jullie die geloven, vrees Allāh en spreek met passende woorden. ﴾70﴿ Hij zal voor jullie jullie daden succesvol laten zijn en Hij zal voor jullie jullie zonden vergeven. En wie Allāh en Zijn boodschapper gehoorzaamt, heeft zeker een grandioze overwinning behaald.[5]

Voorwaar, het meest waarachtige woord is het boek van Allāh, en de beste leiding, is de leiding van Muḥammad ﷺ. En de meest kwaadaardige zaken, zijn de geïnnoveerde zaken. En elke nieuwe uitgevonden zaak is een innovatie, en elke innovatie is een dwaling, en elke dwaling is in het vuur. Wat volgt:

[3] Sūrah āl ʻImrān, 102.
[4] Sūrah an-Nisā’, 1.
[5] Sūrah al-Aḥzāb, 70-71.

Nadat de rechtschapen en waarachtige geleerden en studenten van kennis uit het Arabische schiereiland gedood of opgesloten werden, zoals Nāṡir al-Fahd, ʻAlī al-Guḋayr, Fāris Az-Zahrānī, ʻAbdul-ʻAzīz aṫ-Ṫuwayliʻī, Sulṫān al-ʻUtaybī en andere, of instaat waren om te emigreren, zoals Abū Mālik at-Tamīmī, ʻAbdullāh ar-Raṣūd, Abū Anas aṣ-Ṣāmī, Abū Sufyān al-Azdī en andere, werden, om deze leegte te vullen, bepaalde misleidende hoofden plotseling rolmodellen in kennis. Sommige begonnen zelfs bepaalde figuren, die zich begeven op de schoten van de ṫawāġīt, te promoten als rolmodellen en voormannen van de jihād. Twee individuen die deze sluwe mantel droegen waren ʻAbdul-ʻAzīz aṫ-Ṫarīfī en Aḥmad Ibn ʻUmar al-Ḥāzimī. Wij richten ons hier op de tweede. Onze doel hier is daarom ook om de misvattingen van de Ḥāzimiyyah op te helderen en te weerleggen middels het boek, de sunnah en de uitspraken van de geleerden van de sunnah.[6]

Aḥmad Ibn ʻUmar al-Ḥāzimī

Om een korte blik te werpen op de persoon in kwestie, degene die door de extremisten wordt geprezen en naar voren wordt geschoven als dé geleerde die de Muslimīn hun tawḥīd leert, weet dan dat hij in zijn uitleg van *Lumʻah al-Iʻtiqād,* na het bestempelen van Saʻd al-Faqih als een Gārijī het volgende zei:

لكن عندنا هنا مثلاً مملكة ما يوجد هذا كله ، لا يوجد بلد مثل هذه البلد نسأل الله يحفظها ، والمكائد تدار كل من أجل إحباط الأمن الموجود في هذه الدولة ويتمسكون ببعض المنكرات العامة نعم ما نرتضي المنكرات ما أحد يرضى ، لكن كيف نتعامل مع هذه المنكرات نخرج نسب ونلعن ؟ ما بصحيح هذا ، وإنما نجاهد في إصلاح الخلق ، هذه دعوة الرسل

Wij hebben hier, bijvoorbeeld, een koninkrijk [“Saudi” bezet Arabië], er is geen land, er is geen land zoals dit land. Wij vragen Allāh om het te beschermen. Deze complotten worden uitgevoerd om de veiligheid van dit land te verstoren, en zij houden zich vast aan de open *munkarāt* [slechtheden die zich voortdoen in het land]. Ja, wij zijn niet tevreden met de *munkarāt,* niemand is er tevreden mee, maar hoe reageren wij op deze slechtheden? Gaan wij naar buiten om te protesteren en te vervloeken? Dit is niet correct, wij proberen om de schepping te rectificeren, en dat is de roeping van de boodschappers.[7]

[6] Wij raden aan om eerst De opheldering van de methodologie kwesties te lezen alvorens dit boek te lezen, vanwege het feit dat wij er meerdere malen naar terug refereren.
[7] Uitleg van Lumʻah al-Iʻtiqād #17.

Dit terwijl de ṭawāġīt van het Arabische schiereiland in vele zaken de edele ṣarīʿah hebben vervangen met de vervloekte zelfgemaakte wetten, en de kruisvaarders ondersteunen in het aanvallen en uitroeien van de mensen van *tawḥīd*. Overpeins vervolgens de woorden van ṣayg al-Mujaddid Muḥammad Ibn ʿAbdil-Wahhāb ﷺ:

فهؤلاء الطواغيت الذين يَعتقد الناس فيهم من أهل الخرج وغيرهم مشهورون عند الخاص والعام بذلك، وأنهم يترشحون له، ويأمرون به الناس، كلهم كفار مرتدون عن الإسلام، ومن جادل عنهم، أو أنكر على من كفّرهم، أو زعم أن فعلهم هذا لو كان باطلًا فلا يُخرجهم إلى الكفر، فأقل أحوال هذا المجادل أنه فاسق، لا يقبل خطُّه، ولا شهادته، ولا يصلي خلفه

Die ṭawāġīt waar de mensen in geloven, aanbevelen, en de mensen mee bevelen, van de mensen van al-Garaj en andere welbekende die bekend zijn bij iedereen, zij zijn alle afvallige ongelovigen van de Islām. En eenieder die voor hen redetwist, of degene berispt die hen ongelovig verklaart, of beweert dat hun daden, ondanks dat zij verkeerd zijn, hen niet tot ongeloof brengt, dan wat er op z'n minst gezegd kan worden over deze verdediger is dat hij een *fāsiq* is. Zijn advies wordt niet geaccepteerd, noch zijn getuigenis, en het gebed wordt niet achter hem verricht.[8]

Dus weet van wie jij kennis neemt, o mijn broeder. Als iemand bezwaar wilt maken door te beweren dat al-Ḥāzimī hiervan berouw heeft getoond en zijn openlijke steun aan de ṭawāġīt heeft ingetrokken, weet dan dat de lessen waarin hij hen verdedigde niet zo oud zijn, en plaats hebben gevonden lang na de openlijke kruistocht van Bush, en de heksenjacht op de geleerden en studenten van kennis. Sterker nog, deze openlijke verheerlijking en verdediging van de ṭawāġīt zijn nog steeds te vinden op zijn website/YouTube kanaal. Dus waar is de openlijke en publiekelijke verklaring van berouw? Allāh ﷻ zei:

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِن بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ ۙ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ ١٥٩ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُوا فَأُولَٰئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ ۚ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾

Waarlijk, degenen die verbergen wat Wij aan duidelijke bewijzen en leiding hebben neergezonden, nadat Wij het in het boek duidelijk hebben gemaakt aan de mensen. Zij zijn degenen die Allāh vervloekt en die door de vervloekers vervloekt worden. ﴾159﴿ Behalve degenen die berouw tonen, en zich beteren en openlijk bekendmaken [wat zij hadden verborgen]. Zij zijn degenen van wie Ik het berouw zal accepteren.

[8] Ad-Durar as-Saniyyah, v. 10, blz. 52.

En Ik ben de Meest berouwaanvaarende, de Meest Genadevolle.[9]

Imām Ibn Kaṭīr ﷺ gaf als commentaar op deze āyah:

﴿إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُوا﴾ أي رجعوا عما كانوا فيه، وأصلحوا أعمالهم، وبينوا للناس ما كانوا يكتمونه

﴾Behalve degenen die berouw tonen, en zich beteren en openlijk bekendmaken﴿ D.w.z. zij komen terug van datgene waar zij op waren, en corrigeren hun handelingen, en verduidelijken aan de mensen datgene wat zij gewoon waren om te verbergen.[10]

Dus als voorwaarde voor de acceptatie van zijn berouw voor zijn openlijke steun aan de ṭawāġīt, is het verduidelijken aan de mensen dat hij vrij is van de Saudische regering. Het volstaat niet om hier slechts in het algemeen over te spreken, omdat zijn verheerlijking en steun specifiek was. Sommige komen met een aantal algemene uitspraken van hem, waarin hij beaamt dat degene die de ṣarī'ah vervangt is vervallen in ongeloof, maar zulke uitspraken zijn niet beter dan die van al-Fawzān, Ṡāliḥ Āl aṣ-Ṣayg en andere [geleerden van de ṭawāġīt], die in het algemeen het ongeloof bevestigen van hen die de ṣarī'ah vervangen met de mensgemaakte wetten, maar tegelijkertijd de Saudische regering beschouwen als Islamitisch, en eenieder die hen bekritiseerd bestempeld als een afgedwaalde takfirī, dit terwijl de Saudische regering in meerdere zaken de ṣarī'ah heeft vervangen met mensgemaakte wetten. Mocht iemand beweren dat hij gedwongen werd, en uit angst zijn vijandigheid jegens hen moest verbergen, weet dan dat dit excuus komt te vervallen wanneer men instaat is om te emigreren. Is men dan soms vergeten dat hij vrij rondreisde naar Egypte en Tunesië, om vervolgens weer terug te keren naar het land dat geregeerd wordt door de ṭawāġīt?

Echter, het is niet vreemd dat de extremisten Muslimīn ongelovig verklaren voor iets wat minder dan dat is, maar voor al-Ḥāzimī excuus na excuus verzinnen, dit vanwege het feit dat hij het met hen eens is in hun innovatie dat 'het ongelovig verklaren van de polytheïsten behoort tot het fundament van de religie'. Verdere benoemingswaardige tegenstreden zijn:

- De verheerlijking door al-Ḥāzimī van Ibn al-'Uṭaymīn en het smeken van Allāh om hem genadig te zijn, dit terwijl de innovatie van al-Ḥāzimī dicteert dat 'het ongelovig verklaren van de polytheisten behoort tot het fundament van de religie' en dat er dus geen excuus uit onwetendheid in is, en Ibn

[9] Sūrah al-Baqarah, 159-160.
[10] Tafsīr Ibn Kaṭīr, 2:159.

al-ʿUṭaymīn ﷺ een excuus uit onwetendheid gaf aan een vrouw die grote *ṣirk* had gepleegd, en dit zelfs als een belemmering zag alvorens haar ongelovig te kunnen verklaren[11], en dit is welbekend van hem, zeker voor een "geleerde" als al-Ḥāzimī.

- Het excuseren van ṣayg ʿAbdullāh Ibn Muḥammad Ibn ʿAbdil-Wahhāb ﷺ ondanks zijn openlijke verheerlijking van Ibn Ḥajar al-Haytamī, die het toestond om na het overlijden van de profeet ﷺ hem te verzoeken om een smeekbede te verrichten, wat beschouwd wordt als grote *ṣirk* [door zowel ṣayg ʿAbdullah ﷺ als de extremisten].[12]
- Het excuseren van ṣayg Muḥammad Ibn ʿAbdil-Wahhāb ﷺ in zijn brieven[13] waarin hij degenen niet ongelovig verklaart [d.w.z. hen als Muslimīn beschouwt] die, niet helemaal weten wat *ṣirk* precies inhoudt, of twijfels hebben over de *ṣirk* van de polytheisten, of twijfelen over het ongeloof van bepaalde ṭawāġīt. Hij groet hen met de salām en noemt hen zijn broeders.

Hoewel er ook bepaalde extremisten zijn, die zich wel stevig vasthouden aan hun geïnnoveerde stelregel, en zowel Al-Ḥāzimī als de a'immah van Najd ongelovig verklaren, en Allāh is Degene wiens hulp er wordt gezocht. Dus, o mijn broeder, overpeins deze tegenstrijdigheden en hun slappe smoesjes omtrent deze zaken en laat je niet misleiden door hun sluwe misvattingen, maar houdt je daarentegen stevig vast aan de uitspraken van de vrome voorgangers: Waarlijk, deze kennis is religie, dus kijk van wie jij jouw religie leert.[14]

[11] Refereer naar deze video voor de desbetreffende fatwa.
[12] Refereer naar ad-Durar as-Saniyyah, v.1, blz. 231-236.
[13] Refereer naar dit boek, blz. 144, 200, 240-242, 244-245 voor een aantal voorbeelden.
[14] Ṣaḥīḥ Muslim, introductie, 25.

DE MILLAH VAN IBRĀHĪM ﷺ

Allāh ﷻ zei:

﴿وَمَن يَرْغَبُ عَن مِّلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُ ۚ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا ۖ وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾

En wie zal zich afwenden van de *millah* [weg/religie] van Ibrāhīm behalve degene die met zichzelf de spot drijft? En waarlijk, Wij hebben hem in deze wereld uitverkoren, en waarlijk, in het hiernamaals behoort hij zeker tot de rechtschapene.[15]

Imām Ibn Kaṭīr ﷺ zei in zijn *tafsīr* [exegese] omtrent deze āyah:

أي ظلم نفسه بسفهه وسوء تدبيره بتركه الحق إلى الضلال، حيث خالف طريق من اصطفي في الدنيا للهداية والرشاد من حداثة سنه إلى أن اتخذه الله خليلاً، وهو في الآخرة من الصالحين السعداء، فمن ترك طريقه هذا، ومسلكه وملته، واتبع طريق الضلالة والغيّ، فأي سفه أعظم من هذا؟ أم أي ظلم أكبر من هذا؟

D.w.z. degene die zichzelf onrecht aandoet door van de waarheid af te wijken naar verdorvenheid. Zo een persoon zal het pad tarten van degene die verkozen was om in dit leven een leider te zijn vanaf zijn jonge jaren, tot Allāh hem koos om Zijn galīl [boezemvriend] te zijn, en die in het latere leven zal behoren tot de succesvolle. Is er ook maar iets ongezonder dan van dit pad af te wijken en ervoor in de plaats het pad van dwaling en afwijking te volgen? Is er iets onzinniger dan dit? Is er iets onrechtvaardiger dan dit?[16]

Dus de *millah* van Ibrāhīm ﷺ is het pad van leiding, en degene die het verlaat is een dwaas zonder enig bevattingsvermogen. Twee groepen zijn tegen deze *millah* gegaan: Eén die nalatig erin is en het verwaarloosd, en de ander die het tot een uiterste brengt en het, bijgevolg ook verwaarloosd, terwijl beide [kanten] het claimen [te volgen]. De extremisten hebben de grenzen van de *ṣarī'ah* overschreden, geïnnoveerd [in de religie] en als gevolg hiervan de mensen van *tawḥīd* tot ongelovige polytheïsten bestempeld, en Allāh is Degene wiens hulp er wordt gezocht.

[15] Sūrah al-Baqarah, 130.
[16] Tafsīr Ibn Kaṭīr, 2:130.

De kern, om het zo te zeggen, van deze *mubtadi'ah* [innoveerders] is hun ongekende en geïnnoveerde bewering dat 'het ongelovig verklaren van de polytheïsten behoort tot het fundament van de religie'. En op basis van dit verklaren zij, ten onrechte, eenieder ongelovig die zich onthoudt van het ongelovig verklaren van bepaalde polytheïsten, of zelfs Muslimīn, dit doen zij op basis van hun *'aql* 'verstand', of beter gezegd, hun begeerten. Daarna traden zij in de voetsporen van de Mu'tazilah[17] van Bagdad in het verrichten van ketting-takfīr.

Dus wij zullen, met de wil van Allāh ﷻ, deze *bid'ah* [innovatie] weerleggen, en hun misvattingen, die zij proberen om te vormen tot "bewijzen", ophelderen. Maar eerst dient er een belangrijk principe m.b.t. deze kwestie, en alle andere kwesties van de religie, goed begrepen worden, en dat is:

Wij zijn volgers en geen innoveerders

Een zeer belangrijk principe, één die duidelijk maakt wie behoort tot de groep van waarheid en wie behoort tot de groep van dwaling en valsheid. Het principe van *ahl sunnah wa al-Jamā'ah* is dat van het volgen. Wij, *ahl as-Sunnah*, zijn volgers en geen innoveerders, d.w.z. wij zeggen niks omtrent de religie van Allāh ﷻ tenzij wij daarin een *salaf* [een voorganger] hebben. De religie van Allāh ﷻ is compleet, en de profeet ﷺ heeft het perfect en consequent uitgelegd. En tegelijkertijd, openen wij niet zomaar het boek van Allāh en de *sunnah* van Zijn boodschapper ﷺ en interpreteren wij het hoe onze gedachte, die al beïnvloed is door onze omgeving, het begrijpt, en vervolgens daaruit onze conclusies trekken. *Ahl as-Sunnah* volgt het boek en de *sunnah* in zijn geheel op basis van het begrip van de vrome voorgangers. Om deze kwestie goed uit te leggen, ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah رحمه الله zei:

Van het pad van *ahl as-Sunnah wa al-Jamā'ah* is het volgen van de overleveringen van de boodschapper van Allāh ﷺ, zowel uiterlijk als innerlijk. En ook het volgen van het pad van de voorlopers van de *muhājriūn* [de emigranten uit Makkah] en de *Anṡār* [de helpers van de emigranten uit al-Madīnah], en het afscheidsadvies van de profeet ﷺ waarin hij zei:

فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ عَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِذِ وَإِيَّاكُمْ وَالأُمُورَ الْمُحْدَثَاتِ فَإِنَّ كُلَّ بِدْعَةٍ ضَلاَلَةٌ

[17] Zie appendix 1, hier.

Voor jullie [om te volgen] is mijn sunnah en de sunnah van de rechtgeleide *gulafā'* na mij. Bijt erin met de [achterste] kiezen en pas op voor nieuwlichterijen. Want waarlijk, elke innovatie [in de religie] is een dwaling.[18]

Zij [ahl as-Sunnah] weten dat het meest waarachtige woord, het woord van Allāh ﷻ is, en dat de beste leiding, de leiding van Muḥammad ﷺ is. Zij geven voorrang aan het woord van Allāh over de rest, van de verschillende uitspraken van de mensen. Zij geven voorrang aan de leiding van Muḥammad ﷺ over de leiding van ieder ander. En hierom staan zij bekend als de mensen van het boek en de sunnah, en ook als de mensen van de *Jamā'ah*, omdat de *Jamā'ah* is een samenkomst, en het is het tegenovergestelde van het afsplitsen … en de *ijmā'* [consensus] is de derde bron waar naar gerefereerd wordt omtrent kennis en de religie.

Zij wegen en evalueren de schijnbare uitspraken en handelingen van de mensen in alles wat met de religie te maken heeft op basis van die drie fundamenten. En de voorgeschreven consensus is waar de vrome voorgangers zich op begaven, omdat na hen onenigheid toenam en de *ummah* zich uitspreidde …

Echter, de profeet ﷺ verhaalde dat zijn ummah zich zal verdelen in 73 groepen, allen zullen vertoeven in het vuur behalve één, en dat is de *Jamā'ah*. Hij ﷺ zei:

وَتَفْتَرِقُ أُمَّتِي عَلَى ثَلاَثٍ وَسَبْعِينَ مِلَّةً كُلُّهُمْ فِي النَّارِ إِلاَّ مِلَّةً وَاحِدَةً قَالُوا وَمَنْ هِيَ يَا رَسُولَ اللهِ قَالَ مَا أَنَا عَلَيْهِ وَأَصْحَابِ

En mijn ummah zal zich opsplitsen in 73 groepen. Allen zullen in het vuur zijn behalve één groep. Zij zeiden: Wie zijn hun, o boodschapper van Allāh? Hij zei: Waar ik en mijn metgezellen zich op bevinden.[19]

Zij houden zich stevig vast aan de pure Islām, vrij van verdraaiing, en derhalve zijn zij *ahl as-Sunnah wa* al-*Jamā'ah*. Onder hen bevinden zich *ṡiddīqīn* [waarachtige], *ṣuhadā'* [martelaren] en de *ṡāliḥīn* [rechtschapene]. Onder hen bevinden zich wegwijzers van leiding, en lampen in de duisternis, bezitters van de overgeleverde kwaliteiten en de vaak-genoemde verdienste. Onder hen zijn de *Abdal*[20], en de vooraanstaande geleerden van de religie waar de Muslimīn in overeenstemming

[18] Sunan Ibn Mājah, 42.
[19] Jāmi' at-Tirmiḍī, 2641.
[20] Zij die zich onderscheiden middels hun kennis, en wanneer één van hen komt te overlijden, opgevolgd wordt door een ander.

over zijn omtrent hun leiding en kennis. Zij zijn de geredde groep over wie de profeet ﷺ zei:

وَلَنْ تَزَالَ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي عَلَى الْحَقِّ مَنْصُورِينَ لاَ يَضُرُّهُمْ مَنْ خَالَفَهُمْ حَتَّى يَأْتِيَ أَمْرُ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ

Een groep van mijn ummah zal zich op de waarheid blijven bevinden, en zegevieren, zij worden niet geschaad door degene die hen tegenwerken, totdat het bevel van Allāh ﷻ plaats zal vinden [het ingaan van het uur].[21]

Wij vragen Allāh ﷻ om ons tot hen te laten behoren, en onze harten niet te laten afdwalen, nadat Hij ons heeft geleid, en dat Hij ons genade van hem schenkt. Waarlijk, Hij is de Schenker. En Allāh weet het beter.

Ṣayg Isḥāq Āl aṣ-Ṣayg ؒ zei:

ومن المعلوم بالاضطرار من دين الإسلام أن المرجع في مسائل أصول الدين إلى الكتاب والسنة، وإجماع الأمة، وما عليه الصحابة، وليس المرجع في ذلك إلى عالم بعينه

Het is noodzakelijk gekend in de Islāmitische religie dat de referentie in kwesties omtrent de fundamenten van de religie het boek, de *sunnah* en de consensus van de ummah, en datgene waar de metgezellen zich op bevonden is, en dat het niet terugkeert naar een specifieke geleerde.[22]

En ṣayg aṣ-Ṣinqīṭī ؒ zei:

Wij zijn degenen die volgen en niet nieuwe zaken in de religie innoveren. Wij wijzen naar de overgeleverde kennis van het verleden, zoals gezegd is door imām Mālik ؒ: "Het is een verplichting voor elke student van kennis om zich te bevinden op rust en standvastigheid, en de overleveringen van zij die hem voor zijn gegaan." Hierom is het een verplichting om deze overgeleverde kennis van het verleden te bezitten.[23]

De extremisten, in hun uitspraken van innovatie, verkondigen dat 'het ongelovig verklaren van de polytheïsten behoort tot het fundament van de religie' en zij herhalen vaak deze zin. Maar, hebben zij daar een *salaf* [voorganger] in? Men zou

[21] Sunan Ibn Mājah, 3952.
[22] Ḥukm takfīr al-Mu'ayyin, blz. 4.
[23] Diverse vragen, #9698.

toch zeker één van de geleerden van *ahl as-Sunnah* kunnen aanhalen die dit beweert, omdat zij immers beweren het pad van *ahl as-Sunnah* te volgen. Echter wij hebben een groot aantal geleerden die zeggen: ‘het ongelovig verklaren is een wettelijk oordeel[24]’, dus waar zijn zij die zijn voorgegaan in het extremisme van de *Ḥāzimiyyah*? Kortom, er is geen geleerde van *ahl as-Sunnah* die hun is voorgegaan in deze bewering, het is een innovatie en het wordt verworpen. Hoewel, zij wel een *“salaf”* hierin hebben, namelijk: De groep van innovatie, de Mu‘tazilah.

[24] Refereer naar: De opheldering van de methodologie kwesties, hoofdstuk 3.

EEN INNOVATIE VAN DE MU‘TAZILAH

Abū al-Ḥusayn al-Malaṭī al-‘Asqalānī ﵀ zei:

فَأَما الَّذِي يكفر فِيهِ معتزلة بَغْدَاد معتزلة الْبَصْرَة فَالْقَوْل فِي الشاك والشاك فِي الشاك وَمعنى ذَلِك أَن معتزلة بَغْدَاد وَالْبَصْرَة وَجَمِيع أهل الْقبْلَة لَا اخْتِلَاف بَينهم أَن من شكّ فِي كَافِر فَهُوَ كَافِر لِأَن الشاك فِي الْكفْر لَا إِيمَان لَهُ لِأَنَّهُ لَا يعرف كفرا من إِيمَان فَلَيْسَ بَين الْأمة كلهَا الْمُعْتَزلَة وَمن دونهم خلاف أَن الشاك فِي الْكَافِر كَافِر ثمَّ زَاد معتزلة بَغْدَاد على معتزلة الْبَصْرَة أَن الشاك فِي الشاك والشاك فِي الشاك إِلَى الْأَبَد إِلَى مَا لَا نِهَايَة لَهُ كلهم كفار وسبيلهم سَبِيل الشاك الأول وَقَالَ معتزلة الْبَصْرَة الشاك الأول كَافِر لِأَنَّهُ شكّ فِي الْكفْر والشاك الثَّانِي الَّذِي هُوَ شَاك فِي الشَّك لَيْسَ بِكَافِر بل هُوَ فَاسق لِأَنَّهُ لم يشك فِي الْكفْر إِنَّمَا شكّ فِي هَذَا الشاك أيكفر بشكه أم لَا فَلَيْسَ سَبيله فِي الْكفْر سَبِيل الشاك الأول وَكَذَلِكَ عِنْدهم الشاك فِي الشاك والشاك فِي الشاك إِلَى مَا لَا نِهَايَة لَهُ كلهم فساق إِلَّا الشاك الأول فَإِنَّهُ كَافِر وَقَوْلهمْ أحسن من قَول أهل بَغْدَاد

Wat betreft waar de Mu‘tazilah van Bagdad de Mu‘tazilah van Baśrah ongelovig voor verklaren is omtrent de kwestie van degene die twijfelt [over het ongeloof] van degene die twijfelt [over het ongeloof] van degene die twijfelt [over het ongeloof van de ongelovige]. Wat dat betekent is dat de Mu‘tazilah van Bagdad en Baśrah, en alle mensen van de Qiblah, zonder enig meningsverschil onder hen, dat wie twijfelt over [het ongeloof van] de ongelovige, zelf een ongelovige is. Omdat degene die twijfelt over het ongeloof [van de ongelovige] geen īmān heeft, doordat hij niet het verschil weet tussen ongeloof en īmān. Derhalve is er geen onenigheid onder de ummah, hetzij de Mu‘tazilah of andere dan hen, dat wie twijfelt [over het ongeloof] van de ongelovige zelf een ongelovige is.

Daarna voegde [innoveerde] de Mu‘tazilah van Bagdad toe tegen de Mu‘tazilah van Baśrah dat eenieder twijfelt over [het ongeloof van] degene die twijfelt over [het ongeloof van] degene die twijfelt [over het ongeloof] van degene die twijfelt [over het ongeloof van de ongelovige] en ga zo maar door, zonder einde, allen ongelovigen zijn en dat hun pad hetzelfde is als het pad van de eerste die twijfelde [in de ketting].

De Mu‘tazilah van Baśrah zeiden: [Echter] de eerste die twijfelde [over het ongeloof van de ongelovige] is een ongelovige, omdat hij twijfelt over het [daadwerkelijke] ongeloof [van de ongelovige]. Terwijl de tweede die twijfelt over [het ongeloof van] degene die twijfelt niet een ongelovige is, maar daarentegen een *fāsiq* is, omdat hij

niet twijfelt over het ongeloof [van de ongelovige], hij twijfelt alleen of degene die twijfelt ongelovig wordt vanwege zijn twijfel of niet. Zijn pad is niet zoals het pad van het twijfelen over het ongeloof, zoals het pad van de eerste twijfelaar. Op die manier, volgens hen, is degene die twijfelt over [het ongeloof van] degene die twijfelt over [het ongeloof van] degene die twijfelt over [het ongeloof van] degene die twijfelt [over het ongeloof van de ongelovige], enzovoort zonder einde, zij verklaarden hen allen tot *fussāq*, behalve de eerste die is een ongelovige. En hun [de Mu'tazilah van Baśrah] uitspraak is beter dan de uitspraak van de Mu'tazilah van Bagdad.[25]

Dus de extremisten, in hun onwetendheid, traden in de voetsporen van de Mu'tazilah in het verrichten van ketting-takfīr, vanwege hun geïnnoveerde bewering dat 'het ongelovig verklaren van de polytheïsten behoort tot het fundament van de religie'. Zij hebben hun *bid'ah*, opgesteld zonder daarin een voorganger te hebben van de mensen van de *sunnah*, vervolgens gingen zij naar de teksten en uitspraken van de geleerden in een vergeefse poging om hen te verbuigen, of om te volgen wat *mutaṣābih* [algemeen, breed en dubbelzinnig] van hen is, terwijl zij laten wat *muḥkam* [duidelijk en doorslaggevend] is, en kwamen vervolgens aanzetten met een aantal misvattingen.

[25] At-Tanbīh wa ar-Radd 'alā ahl al-Hawā' wa al-Bida', blz. 40-41.

DE EERSTE MISVATTING

De extremisten beweren dat 'het ongelovig verklaren van de polytheïsten behoort tot het fundament van de religie' wat afgeleid wordt van de *'aql* [het verstand] en de *fitrah* [natuurlijke aanleg], om hun innovatie te onderbouwen gebruikten zij foutievelijk de āyah:

﴿قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَآءُ مِنكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّىٰ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ﴾

Voorzeker, er was voor jullie een goed voorbeeld in Ibrāhīm en degenen die met hem waren, toen zij tegen hun volk zeiden: Waarlijk, wij distantiëren onszelf van jullie en van datgene wat jullie naast Allāh aanbidden. Wij hebben jullie verworpen, en er is tussen ons en jullie vijandschap en haat ontstaan voor altijd, totdat jullie in Allāh alleen geloven.[26]

Dus, de extremisten halen uit deze āyah dat 'het ongelovig verklaren van de polytheïsten behoort tot het fundament van de religie' omdat profeet Ibrāhīm ﷺ en degenen met hem zeiden: *Kafarnā bikum* [Wij hebben jullie verworpen], met de betekenis, volgens hen: *Kaffarnākum* [wij verklaren jullie tot ongelovigen].

Het antwoord op deze misvatting is dat dit niet correct is, de āyah draagt de betekenis van *tabarra'nā minkum* [wij zijn vrij van jullie], of *jaḥadnā dīnakum aw ṭarīqatakum* [wij verwerpen jullie religie of jullie pad] zoals dat vermeld is door al de geleerden van *tafsīr*. In de edele Qur'ān draagt *kafarnā bikum*, met zijn variaties in bewoording ook dezelfde betekenis. Daaruit is Zijn ﷻ uitspraak in het citeren van de duivel:

﴿إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِن قَبْلُ﴾

Waarlijk, ik verwerp [*kafartu*] het dat jullie mij voorheen als deelgenoot toekenden.[27]

---

[26] Sūrah al-Mumtaḥinah, 4.

[27] Sūrah Ibrāhīm, 22.

Wat betekent: *tabarra'tu* [ik dissocieer mijzelf]. En Zijn ﷻ uitspraak omtrent de mensen van het vuur:

﴿ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا﴾

Vervolgens op de dag der opstanding zullen jullie elkaar verwerpen [*yakfuru*], en elkaar vervloeken.[28]

Wat betekent: *yatabarra'u* [dissociëren] van elkaar, en niet *yukaffiru* [ongelovig verklaren] van elkaar.

De vooraanstaande geleerde van *tafsīr*, imām Ibn Jarīr Aṭ-Ṭabarī ﵀ zei in zijn *tafsīr* over de bovengenoemde āyah [Sūrah al-'Ankabūt, 25]:

أي يتبرأ القادة من الاتباع

D.w.z. de leiders zullen zich dissociëren van de volgelingen.[29]

En hij ﵀ zei omtrent de āyah van Ibrāhīm ﵇ en degenen die met hem waren:

﴿إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ﴾ الكفار ﴿إِنَّا بُرَآءُ مِنكُمْ﴾ فلا نواليكم ﴿وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ أي وبراء من الأصنام التي تعبدونها ... ﴿كَفَرْنَا بِكُمْ﴾ أي يقولون لهم جحدنا دينكم وأنكرنا معبودكم ﴿وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا﴾ فلا يكون بيننا موالاة في الدين ﴿حَتَّىٰ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ﴾ أي تصدقوا بوحدانية الله واخلاص التوحيد والعبادة له

﴿toen zij tegen hun volk zeiden:﴾ de ongelovigen ﴿wij distantiëren onszelf van jullie﴾ dus wij alliëren onszelf niet met jullie ﴿en van datgene wat jullie naast Allāh aanbidden﴾ d.w.z. en wij zijn ook vrij van de idolen die jullie aanbidden … ﴿Wij hebben jullie verworpen *[kafarnā bikum]*﴾ d.w.z. zij zeggen tegen hen: Wij verwerpen jullie religie *[jaḥadnā dīnakum]* en wij zweren af *[ankarnā]* wat jullie [naast Allāh] aanbidden. ﴿en er is tussen ons en jullie vijandschap en haat ontstaan voor altijd﴾ dus er is tussen ons geen schappelijkheid in de religie ﴿totdat jullie in

[28] Sūrah al-'Ankabūt, 25.
[29] Tafsīr aṭ-Ṭabarī, 29:25.

Allāh alleen geloven﴾ d.w.z. totdat jullie in Allāh alleen geloven, Zijn tawḥīd, en hem uitzonderen in jullie aanbidding.[30]

En imām Ibn Kaṯīr ﷺ zei in zijn *tafsīr*:

﴿إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَآءُ مِنكُمْ﴾ أي تبرأنا منكم، ﴿وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ﴾ أي بدينكم وطريقكم

﴿toen zij tegen hun volk zeiden: wij distantiëren onszelf van jullie﴾ d.w.z. wij zijn vrij van jullie *[tabarra'nā minkum]* ﴿en van datgene wat jullie naast Allāh aanbidden. Wij hebben jullie verworpen﴾ d.w.z. van jullie religie en jullie pad *[dīnakum wa ṭarīqatakum].*[31]

En zelfs als het wel de betekenis van *'het ongelovig verklaren'* zou dragen, dan zou dat alsnog niet impliceren dat 'het ongelovig verklaren van de polytheïsten behoort tot het fundament van de religie' waar er geen excuus uit onwetendheid of *ta'wīl* [interpretatie] voor is, en dat het noodzakelijk gekend wordt door het verstand en de *fiṭrah* [natuurlijke aanleg]. Het zou dan impliceren dat *'het ongelovig verklaren'* een verplichting is en dat men [door het opvolgen van deze āyah] in de voetsporen van de profeten zou treden, d.w.z. [de verplichting ervan wordt gekend] ná de vesteging van de profetische boodschap. Dus deze āyah is op geen enkele mogelijke manier een bewijs voor hun geïnnoveerde bewering dat 'het ongelovig verklaren van de polytheïsten behoort tot het fundament van de religie'.

[30] Tafsīr aṭ-Ṭabarī, 60:4.
[31] Tafsīr Ibn Kaṯīr, 60:4.

DE TWEEDE MISVATTING

De extremisten proberen ook hun innovatie dat 'het ongelovig verklaren van de polytheïsten behoort tot het fundament van de religie' te bewijzen aan de hand van Zijn ﷻ uitspraak:

﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ، لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ﴾

Zeg: O jullie ongelovigen. Ik aanbid niet wat jullie aanbidden.[32]

Het antwoord hierop is dat er nergens in deze āyah enig bewijs te vinden is voor datgene wat zij beweren. Niemand van de geleerden begreep het aanspreken van hen met de benaming van ongeloof als het beschouwen van *'het ongelovig verklaren'* als iets wat noodzakelijk gekend is middels het verstand en de *fitrah* [natuurlijke aanleg]. Er is ook geen onenigheid tussen de mensen van kennis dat *'het ongelovig verklaren'* een wettelijk oordeel is[33], gekend middels de openbaring en niet behoort tot het fundament van de religie. En zoals eerder is vermeld, is één van de principes van *ahl as-Sunnah* dat wij de interpretatie volgen van degenen die ons zijn voorgegaan. Wat soortgelijk is aan wat er in deze sūrah is vermeld, is Zijn ﷻ uitspraak:

﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِن زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِن دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ﴾

Zeg: O joden, als jullie beweren dat jullie buiten alle mensen de *awliyā'* van Allāh zijn, verlang dan naar de dood als jullie waarachtig zijn.[34]

Behoort het benoemen van iemand als een jood nu ook tot het fundament van de religie? [Nee], dus het aanspreken van hen als joden impliceert niet dat deze benaming noodzakelijk gekend middels het verstand en de natuurlijke aanleg.

Wat het betreft het aanspreken van hen met de benaming van ongeloof, zoals gedaan wordt in de eerste āyah [uit sūrah al-Kāfirūn], dan wat hiermee wordt

[32] Sūrah al-Kāfirūn, 1-2.
[33] Refereer naar: De opheldering van de methodologie kwesties, hoofdstuk 3.
[34] Sūrah al-Jumuʿah, 6.

bedoeld is om hen te kleineren en razend te maken, en om de dissociatie te verklaren van hun daden, zoals vermeld is door sommige geleerden van *tafsīr*.

Imām Ibn Kaṭīr ﷺ zei:

هذه السورة سورة البراءة من العمل الذي يعمله المشركون ... إنهم من جهلهم دعوا رسول الله صلى الله عليه وسلم إلى عبادة أوثانهم سنة ، ويعبدون معبوده سنة ، فأنزل الله هذه السورة ، وأمر رسوله صلى الله عليه وسلم فيها أن يتبرأ من دينهم بالكلية

Deze sūrah is de sūrah van *barā'ah* [afkeer, haat en vijandschap] van de daden die de polytheïsten verrichten. … Uit hun onwetendheid hadden zij de boodschapper van Allāh ﷺ uitgenodigd om hun afgoden voor één jaar te aanbidden en daarna zouden zij voor één jaar aanbidden wat hij aanbad. Dus, openbaarde Allāh ﷻ deze sūrah, en beval Zijn boodschapper om zich compleet van hun religie te dissociëren.[35]

En Ibn 'Aṣūr ﷺ zei:

وَنُودُوا بِوَصْفِ الْكَافِرِينَ تَحْقِيرًا لَهُمْ وَتَأْيِيدًا لِوَجْهِ التَّبَرُّؤِ مِنْهُمْ وَإِيذَانًا بِأَنَّهُ لَا يَخْشَاهُمْ إِذَا نَادَاهُمْ بِمَا يَكْرَهُونَ مِمَّا يُثِيرُ غَضَبَهُمْ لِأَنَّ اللَّهَ كَفَاهُ إِيَّاهُمْ وَعَصَمَهُ مِنْ أَذَاهُمْ. قَالَ الْقُرْطُبِيُّ: قَالَ أَبُو بَكْرِ بْنُ الْأَنْبَارِيِّ: إِنَّ الْمَعْنَى: قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ أَنْ يَعْتَمِدَهُمْ فِي نَادِيهِمْ فَيَقُولُ لَهُمْ: يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ، وَهُمْ يَغْضَبُونَ مِنْ أَنْ يُنْسَبُوا إِلَى الْكُفْرِ.

Zij werden aangesproken met de beschrijving van 'ongelovigen' om hen te vernederen en vanuit het oogpunt van het distantiëren van hen, het verkondigen dat hij ﷺ hen niet vreest door hen te noemen met wat zij haten, en hen razend maakt, omdat Allāh genoeg is [als Beschermheer] tegen hen en Hij hem zal beschermen tegen hun kwaad. En Al-Qurṭubī zei dat Abū Bakr al-Anbārī zei: De betekenis is: Zeg tegen degenen die ongelovig zijn: "O jullie ongelovigen", hen die benaming te geven wanneer je hen roept, dus zeg tegen hen: "O jullie ongelovigen", zodat zij woedend worden door hen toe te schrijven aan ongeloof.[36]

Sommige geleerden hadden ook vermeld dat de profeet ﷺ de polytheïsten niet ongelovig verklaarde behalve nadat deze sūrah werd geopenbaard, en je zal geen één

[35] Tafsīr Ibn Kaṭīr, 109:1.
[36] Tafsīr at-Taḥrīr wa at-Tanwīr, v. 30, blz. 581.

geleerde vinden die zal zeggen wat de extremisten beweren, wat verder bewijst dat takfīr niet behoort tot het fundament van de religie, maar daarentegen gekend wordt middels de openbaring.

DE DERDE MISVATTING

Een andere misvatting die de extremisten verspreiden voor hun geïnnoveerde bewering dat 'het ongelovig verklaren van de polytheïsten behoort tot het fundament van de religie' is wat is overgeleverd omtrent de monotheïsten vóór de komst van de profeet ﷺ, namelijk dat zij de polytheïsten ongelovig verklaarden.

Op het gezag van Asmā' Bint Abī Bakr ﵄ dat zij zei:

رَأَيْتُ زَيْدَ بْنَ عَمْرِو بْنِ نُفَيْلٍ قَائِمًا مُسْنِدًا ظَهْرَهُ إِلَى الْكَعْبَةِ يَقُولُ يَا مَعَاشِرَ قُرَيْشٍ، وَاللَّهِ مَا مِنْكُمْ عَلَى دِينِ إِبْرَاهِيمَ غَيْرِي

Ik zag Zayd Ibn 'Amr Ibn Nufayl staan met zijn rug tegen de Ka'bah zeggend: O mensen van Qurayṣ! Bij Allāh, niemand van jullie bevindt zich op de religie van Ibrāhīm behalve ik.[37]

Dus zij zeiden dat dit bewijst dat 'het ongelovig verklaren van de polytheïsten' noodzakelijk gekend is middels het verstand en de natuurlijke aanleg, omdat hij hun beoordeelde met ongeloof vóór het komen van de profetische boodschap en vóórdat een bevel van Allāh ﷻ erover kwam om dat te doen.

Het antwoord op deze misvatting is dat het schijnbare uit de woorden van deze monotheïst was dat hij zich van hen distantieerden, en hun handelingen beschouwde als afschuwelijk, en op dwaling, zoals andere overleveringen vermeldde, in plaats van het ongelovig verklaren van hen. Maar ervan uitgaande dat hij hen ongelovig verklaarde op basis van zijn verstand en de natuurlijke aanleg, dan impliceert dat niet, slechts omdat één persoon of een aantal personen, het ongelovig verklaren van hen inzien op basis van hun verstand en natuurlijke aanleg, dat dan gekend is bij alle mensen. Dus wat wordt gekend door een aantal op basis van hun verstand en natuurlijke aanleg, maakt het niet noodzakelijk gekend [voor iedereen]. Echter, is het verhaal van deze monotheïst in werkelijkheid een bewijs tegen hen, en niet voor hen[38].

[37] Ṣaḥīḥ al-Bugārī, 3828.
[38] Zie appendix 2, hier.

DE VIERDE MISVATTING

De extremisten proberen ook hun innovatie dat ‘het ongelovig verklaren van de polytheïsten behoort tot het fundament van de religie’ te bewijzen middels een overlevering die wordt toegeschreven aan ‘Alī Ibn Abī Ṭālib ﵁.

عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، قَالَ: قِيلَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " هَلْ عَبَدْتَ وَثَنًا قَطُّ؟ قَالَ: لا. قَالُوا: هَلْ شَرِبْتَ خَمْرًا قَطُّ؟ قَالَ: لا، وَمَا زِلْتُ أَعْرِفُ أَنَّ الَّذِي هُمْ عَلَيْهِ كُفْرٌ، وَمَا كُنْتُ أَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلا الْإِيمَانُ، وَلِذَلِكَ أَنْزَلَ اللهُ فِي الْقُرْآنِ: ﴿مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلا الإِيمَانُ﴾.

Op het gezag van ‘Alī Ibn Abī Ṭālib ﵁ dat hij tegen de profeet ﷺ zei: Heeft u ooit een afgod aanbeden? Waarop hij ﷺ zei: Nee. [Hij werd gevraagd:] Heeft u ooit wijn gedronken? Hij zei: Nee, en ik wist altijd al dat zij zich bevonden op ongeloof. Ik wist toen niet wat het boek was noch īmān. En dit was de reden waarom Allāh in de Qur’ān openbaarde: ﴾Jij wist niet wat het boek was, noch het geloof﴿.[39]

Het antwoord hierop is dat de overlevering *mawdū‘* [gefabriceerd] is, en dus totaal niet authentiek. In de keten van de overlevering bevindt zich de overleveraar Ismā‘īl Ibn Yaḥyā Ibn ‘Ubaydillāh at-Tamīmī, en hij was bestempeld door Ṣāliḥ Ibn Muḥammad Jazarah, Muḥammad Wāsi‘ al-‘Azdī, ad-Dāraquṭnī en al-Ḥākim als een leugenaar. En Ibn ‘Adī zei: De totaliteit van wat hij overlevert is vals. En aḍ-Ḍahabī en Ibn Ḥajar zeiden beide: Er is overeenstemming in het verlaten van hem [d.w.z. zijn overleveringen].

En zelfs als de overlevering authentiek was geweest, dan zou het een bewijs zijn voor de perfectie en volmaaktheid van het verstand en de *fitrah* van de profeet ﷺ, en niet dat ‘het ongelovig verklaren van de polytheïsten’ noodzakelijk gekend wordt middels het verstand en de *fitrah* van alle mensen. En Allāh weet het beter.

[39] Tafsīr al-Wasīt [van al-Wāḥidī], 42:52.

DE VIJFDE MISVATTING

De extremisten proberen hun innovatie dat 'het ongelovig verklaren van de polytheïsten behoort tot het fundament van de religie' te rechtvaardigen middels uitspraken van ṣayg al-Mujaddid Muḥammad Ibn 'Abdil-Wahhāb ﵀.

Ṣayg al-Mujaddid Muḥammad Ibn 'Abdil-Wahhāb ﵀ zei:

أصل دين الإسلام وقاعدته أمران:
الأول: الأمر بعبادة الله وحده لا شريك له والتحريض على ذلك، والموالاة فيه وتكفير من تركه.
الثاني: الإنذار عن الشرك في عبادة الله والتغليظ في ذلك، والمعادة فيه وتكفير من فعله.

Het fundament van de Islāmitische religie en zijn beginsel zijn twee zaken:

1. Het gebod op het aanbidden van Allāh alleen, zonder deelgenoten, het aansporen tot dat, het alliëren op basis ervan en het ongelovig verklaren van eenieder die het verlaat.
2. Het waarschuwen tegen *ṣirk* in het aanbidden van Allāh, daarin zeer streng zijn, vijandschap hebben op basis ervan en het ongelovig verklaren van eenieder die het verricht.

Het antwoord hierop is dat de woorden van de ṣayg ﵀ omtrent het ongelovig verklaren is om het belang van het ongelovig verklaren van de polytheïsten te benadrukken m.b.t. de religie. Hij bedoelde hiermee niet te zeggen dat 'het ongelovig verklaren van de polytheïsten behoort tot het fundament van de religie' wat noodzakelijk gekend wordt middels het verstand en de *fitrah*, en dat men ongelovig wordt wanneer hij er een fout in maakt, en dat er geen excuus uit onwetendheid noch ta'wīl is. Omdat dat dan in tegenstrijd zou zijn met wat de mensen van kennis van *ahl as-Sunnah wa al-Jamā'ah* hebben vastgesteld.[40] Bovendien zou dat ook in tegenstrijd zijn met wat ṣayg Muḥammad Ibn 'Abdil-Wahhāb ﵀ zelf heeft vermeld, zoals dat duidelijk naar voren komt uit zijn andere brieven en boeken en wat hij heeft vastgesteld omtrent deze kwestie.

Eenieder die uit zijn woorden begrijpt dat 'het ongelovig verklaren van de polytheïsten behoort tot het fundament van de religie' waarin er geen excuus uit

[40] Refereer naar: De opheldering van de methodologie kwesties, hoofdstuk 3.

onwetendheid noch ta'wīl is, en dat het behoort tot het fundament van het ongelovig zijn in de ṫāġūt, dat dan hiervan de consequentie is dat hij ook hetzelfde dient te zeggen omtrent het oordelen over iemand met Islām, d.w.z. dat het oordelen over iemand met Islām het fundament van īmān in Allāh is, en dat eenieder die een fout maakt in het ongelovig verklaren van een Muslim een polytheïst is zonder enig excuus uit onwetendheid of ta'wīl. Dus overpeins de valsheid van deze bewering.

Dat ṣayg Muḥammad Ibn 'Abdil-Wahhāb ﷺ iets belangrijks van de religie specificeert met de term 'het fundament van de religie' is net als wat voorkomt in vele uitspraken van de geleerden wanneer zij een belangrijk aspect van de religie willen benadrukken. Zij geven het dan de algemene benaming van 'het fundament van de religie', en niet om de reden, noch draagt het die betekenis, dat het iets is dat noodzakelijk gekend dient te worden middels het verstand en de *fiṫrah*. Een aantal voorbeelden hiervan zijn:

Imām Al-Qāsim al-Jū'ī ﷺ zei:

أَصْلُ الدِّينِ الْوَرَعُ.

'Het fundament van de religie' is vroomheid.[41]

Imām Al-Qāsim Ibn Sallām ﷺ zei:

الطهور من أصل الدين المفروض.

Reinheid behoort tot het voorgeschreven 'fundament van de religie'.[42]

Imām Ibn Baṫṫah ﷺ zei:

فاعلم رحمك الله: أن أصل الدين النصيحة.

Weet, moge Allāh jou genadig zijn, dat 'het fundament van de religie' adviseren is.

[41] Az-Zuhd wa ar-Raqā'iq, blz. 76.
[42] Aṫ-Ṫāhūr, blz. 235.

Ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah ﷺ zei:

فَإِنَّ أَصْلَ الدِّينِ هُوَ حُسْنُ النِّيَّةِ وَإِخْلَاصُ الْقَصْدِ.

Waarlijk, ‘het fundament van de religie’ is het hebben van de beste intentie en een oprecht streven.[43]

En hij ﷺ zei:

وَأَصْلُ الدِّينِ الْعَدْلُ الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ الرُّسُلَ بِإِقَامَتِهِ

‘Het fundament van de religie’ is rechtvaardigheid waar Allāh Zijn boodschappers mee heeft gestuurd om tot stand te brengen.[44]

En hij ﷺ zei:

فَأَصْلُ الدِّينِ فِعْلُ الْوَاجِبَاتِ وَتَرْكُ الْمُحَرَّمَاتِ.

‘Het fundament van de religie’ is het verrichten van de verplichtingen en het laten van de verbodene.[45]

Al-‘Allāmah Ibn al-Qayyim ﷺ zei:

أَصْلَ الدِّينِ الْغَيْرَةُ، وَمَنْ لَا غَيْرَةَ لَهُ لَا دِينَ لَهُ

‘Het fundament van de religie’ is ġayrah [beschermende jaloezie], en wie geen ġayrah heeft, die heeft geen religie. [46]

Dus het is een welbekende traditie, voor eenieder die bekend is met de woorden van de geleerden, dat wanneer zij iets van de religie willen benadrukken dat zij het dan zouden specifiëren als zijnde ‘het fundament van de religie’. En ṣayg Muḥammad Ibn ‘Abdil-Wahhāb ﷺ trad in de voetsporen van de geleerden die hem voor zijn gegaan.

---

[43] Majmū‘ al-Fatāwā, v. 16, blz. 58.
[44] Majmū‘ al-Fatāwā, v. 19, blz. 24.
[45] Majmū‘ al-Fatāwā, v. 22, blz. 136.
[46] Ad-Dā’ wa ad-Dawā’, blz. 68.

In het derde hoofdstuk van *De opheldering van de methodologie kwesties* zijn de uitspraken van de mensen van kennis omtrent het definiëren van de term ‘het fundament van de religie’ wat gekend wordt middels het verstand en de *fitrah*, *muḥkam* [*specifiek* en doorslaggevend], waarin niks onduidelijk is gelaten. Uit de woorden van de geleerden vermeld in dat boek, is het duidelijk dat in het definiëren van ‘het fundament van de religie’ zij niet de bedoeling hadden om een bepaalde kwestie van de religie te benadrukken. Eén omschrijving is algemeen in betekenis, en de andere is specifiek en duidelijk in terminologie, hierdoor zijn de *mutaṣābih* en de *muḥkam* uitspraken van de geleerden onderscheiden van elkaar geworden. Een voorbeeld hiervan is van de ṣayg in kwestie, ṣayg al-Mujaddid Muḥammad Ibn 'Abdil-Wahhāb ﷀ zei:

واعلم أن التوحيد في العبادة، هو الذي خلق الله الخلق لأجله، وأنزل الكتاب لأجله، وأرسل الرسل لأجله. وهو أصل الدين، الذي لا يستقيم لأحد إسلام إلا به، ولا يغفر لمن تركه، وأشرك بالله غيره كما قال تعالى: ﴿إِنَّ اللَّهَ لا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ﴾

Weet, dat tawḥīd in aanbidding datgene is waarvoor Allāh de schepping schiep, het boek ervoor openbaarde, en de boodschappers ervoor stuurde. Het is ‘het fundament van de religie’, datgene waar iemands Islām niet mee tot stand is gebracht, behalve wanneer hij ermee is gekomen. Noch wordt degene vergeven wanneer hij het laat en *ṣirk* [het toeschrijven van deelgenoten] in Allāh verricht, zoals Hij ﷻ zei: ﴾Waarlijk, Allāh vergeeft niet dat er deelgenoten aan Hem worden toegeschreven, maar Hij vergeeft wat minder dan dat is aan wie Hij wilt[47]﴿.[48]

Dus eenieder die de waarheid wilt weten en het wenst te volgen, dan is het verplicht voor hem om de duidelijke en eenduidige uitspraken van de geleerden te nemen en het te vergelijken met hun algemene en dubbelzinnige uitspraken. Het anders doen valt onder het volgen van het pad van degenen in wiens harten er een ziekte is, ﴾zij volgen daarvan datgene wat dubbelzinnig is, strevend naar *fitnah* [verwarring] en een interpretatie [wat hen uitkomt][49]﴿. En wij zoeken onze toevlucht bij Allāh tegen dat.

[47] Sūrah an-Nisā’, 48.
[48] Ad-Durar as-Saniyyah, v. 1, blz. 137.
[49] Sūrah Āl ‘Imrān, 7.

Wat verder bewijst en aantoont dat ṣayg Muḥammad Ibn ʻAbdil-Wahhāb niet bedoelde dat alle punten die hij aanhaalde in de eerste citaat behoren tot het fundament van de religie, wat noodzakelijk gekend is middels het verstand en de *fitrah*, waar degene ongelovig door wordt wanneer hij er een fout in maakt, en waar er geen excuus uit onwetendheid noch ta'wīl in is, is dat dat hij aan de titel toevoegde: "en zijn beginsel". Van de punten die de ṣayg had vermeld zijn: "het aansporen tot dat" en "daarin zeer streng zijn". Zal iemand nu zeggen dat enkel omdat de ṣayg ﷺ dit had vermeld als een fundamenteel onderdeel van de religie, dat degene die deze twee zaken niet uitvoert, vanwege zwakte of angst, een polytheïst is die niet is gekomen met 'het fundament van de religie'?

DE ZESDE MISVATTING

Nadat het duidelijk is geworden dat de geleerden hebben vastgesteld dat 'het ongelovig verklaren' behoort tot de regelgevingen van de *ṣarī'ah* en niet tot 'het fundament van de religie', hebben de extremisten gezocht om zichzelf en hun innovatie te redden door te beweren dat het woord *ṣirk* is gevestigd middels de *fitrah* en het verstand vóór de profetische boodschap. Dus zij maakte het kennen van het woord *'ṣirk'* tot het fundament van de religie en maakte een onderscheid tussen de benaming van *ṣirk* en *kufr* [ongeloof]. Ter gevolge hiervan, beweren zij dat de benaming van *ṣirk* is gevestigd vóór de profetische boodschap, en de benaming van *kufr* wordt gevestigd middels de ṣarī'ah, d.w.z. ná de profetische boodschap.

Zij proberen dit te bewijzen door de woorden van ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah ﵀ te citeren:

فَاسْمُ الْمُشْرِكِ ثَبَتَ قَبْلَ الرِّسَالَةِ؛ ... وَكَذَلِكَ اسْمُ الْجَهْلِ وَالْجَاهِلِيَّةِ

De benaming van de *muṣrik* [polytheïst] is gevestigd vóór de profetische boodschap. … En zo ook de benaming van *jahl* en *jāhiliyyah*.[50]

Zij interpreteren de woorden hier met de betekenis dat wanneer een persoon degenen die *ṣirk* verrichten niet bestempeld tot '*muṣrikīn'* [polytheïsten], dat hij dan zelf een polytheïst is net als hen, omdat, volgens hun bewering, het kennen van de benaming *'muṣrik'* [polytheïst] noodzakelijk gekend is middels het verstand en de *fitrah* [natuurlijke aanleg].

Het antwoord hierop is vanuit een aantal invalshoeken:

1. Imām Ibn Hazm ﵀ citeerde, een consensus dat de benamingen van *kufr* en *ṣirk* behoren tot de benamingen van de ṣarī'ah. De termen hebben met de komst van de Islām een nieuwe betekenis gekregen die voorheen bij de Arabieren niet bekend waren:

[50] Majmū' al-Fatāwā, v. 20, blz. 38.

أَن لَفْظَة الْإِسْلَام وَالْإِيمَان منقولة عَن موضوعها فِي اللُّغَة إِلَى معَان محدودة مَعْرُوفَة لم تعرفها الْعَرَب قطّ حَتَّى أنزل الله عز وَجل بهَا الْوَحْي ... وَكَذَلِكَ الْكفْر والشرك لفظتان منقولتان عَن موضوعهما فِي اللُّغَة

De termen Islām en īmān zijn van hun taalkundige betekenis veranderd naar een specifieke [wettelijke] betekenis die voorheen niet gekend werden door de Arabieren, totdat Allāh ﷻ erover openbaarde … en zo ook de termen *kufr* en *ṣirk* zijn veranderd van hun taalkundige betekenis [naar een specifieke wettelijke betekenis] …[51]

En ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah ﵀ heeft zelf gezegd:

أَنَّ كَوْنَ الرَّجُلِ مُسْلِمًا أَوْ يَهُودِيًّا أَوْ نَصْرَانِيًّا وَنَحْوَ ذَلِكَ مِنْ أَسْمَاءِ الدِّينِ هُوَ حُكْمٌ يَتَعَلَّقُ بِنَفْسِهِ؛ لِاعْتِقَادِهِ وَإِرَادَتِهِ وَقَوْلِهِ وَعَمَلِهِ ... وَكُلُّ حُكْمٍ عُلِّقَ بِأَسْمَاءِ الدِّينِ مِنْ إسْلَامٍ وَإِيمَانٍ وَكُفْرٍ وَنِفَاقٍ وَرِدَّةٍ وَتَهَوُّدٍ وَتَنَصُّرٍ إنَّمَا يَثْبُتُ لِمَنْ اتَّصَفَ بِالصِّفَاتِ الْمُوجِبَةِ لِذَلِكَ. وَكَوْنُ الرَّجُلِ مِنْ الْمُشْرِكِينَ أَوْ أَهْلِ الْكِتَابِ هُوَ مِنْ هَذَا الْبَابِ

Waarlijk, dat een persoon een 'Muslim', 'jood', 'christen' en dergelijke van de benamingen van de religie wordt genoemd, zijn afhankelijk van de regelgeving gebaseerd op een persoons zijn geloof, intentie, uitspraak of handeling … elke regelgeving omtrent de benamingen van de religie zoals 'Islām', 'īmān', 'kufr', 'nifāq' 'riddah', 'tahawwud' [bekeren tot het jodendom], 'tanaṣṣur' [bekeren tot het christendom] wordt bevestigd voor eenieder die voldoet aan de omschrijving van wat [die benaming] impliceert, en dat een persoon behoort tot de polytheïsten of de lieden van het boek behoort tot dit aspect.[52]

2. Er wordt nergens in de woorden van ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah ﵀ vastgesteld of benadrukt dat het benoemen van iemand met de term *'muṣrik'* behoort tot het fundament van de religie. Zijn enigste bedoeling was om duidelijk te maken dat eenieder die *ṣirk* verricht omschreven wordt met zijn beschrijving [namelijk als een muṣrik] vóórdat de profetische boodschap hem heeft bereikt, hoewel zij niet bestraft worden. D.w.z. of er nou een boodschapper is gekomen of niet. En als iemand, op basis van deze uitspraak, zegt dat de benaming van *ṣirk* wordt gekend middels het verstand en de natuurlijke aanleg, dat het dan impliceert dat hij ook zegt dat de benaming van *jahl* [onwetendheid] en *jāhiliyyah*[53] ook gekend worden middels het

[51] Al-Faṣl fī al-Milal wa al-Ahwā' wa an-Naḥl, v. 3, blz. 126.
[52] Majmū' al-Fatāwā, v. 35, blz. 226.
[53] De tijd van onwetendheid, de periode vóór de Islām.

verstand en de natuurlijke aanleg, want ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah benoemde die twee termen direct na het vermelden van de kwestie van de benaming van de *muṣrik* [polytheïst], en dit is onmogelijk [zelfs voor de extremisten]. Echter, wat ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah bedoelde was om de afschuwelijkheid van *ṣirk* te verduidelijken, en dat die afschuwelijkheid ervan wordt gevestigd alvorens de profetische boodschap, en dat er soms een verschil is tussen benamingen en oordelen op basis van bepaalde āyāt.[54] Dus hij kwam tot deze conclusie na het bestuderen van de tekstuele bewijzen, en niet op basis van zijn verstand en *fiṭrah*.

3. Het is een vergissing om ervan uit te gaan dat ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah onderscheid maakte tussen de benamingen van *kufr* en *ṣirk*. Hij zei namelijk:

En onder hen zijn degenen die zeiden: "Sterker nog, er is geen bestraffing totdat een boodschapper tot hen gestuurd is", zoals wat het boek en de sunnah impliceren. Echter, hun daden zijn evengoed afgrijselijk, afschuwelijk en afgekeurd door Allāh. Zij zijn omschreven met *kufr* [ongeloof] en als degene wie Allāh haat en veroordeeld, zelfs als zij niet worden bestraft alvorens er een boodschapper tot hen is gestuurd.

Dus men kan zien dat ṣayg al-Islām hen omschreef met ongeloof vóór de profetische boodschap, zoals wat eerder is vermeld omtrent het omschrijven van iemand als een polytheïst [vóór de profetische boodschap]. En dit komt ook voor in de Qur'ān waar Allāh een volk omschrijft met ongeloof, ook al was er nog geen boodschapper naar hen gestuurd. Een voorbeeld hiervan is het verhaal omtrent Bilqīs en haar volk, Allāh zei:

﴿وَجَدتُّهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِن دُونِ اللَّهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ﴾

Ik trof haar en haar volk neerknielend aan voor de zon in plaats van voor Allāh. En de duivel heeft hun daden schoonschijnend voor hen gemaakt. En hij heeft hen van de weg afgehouden, dus zij zijn niet geleid.[55]

---

[54] Refereer naar Majmū' al-Fatāwā, v. 20, blz. 37-38. Ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah benoemde het verschil tussen de benaming en het oordeel afhankelijk van het leveren van de profetische boodschap. Zo gaf Allāh hen bepaalde benamingen alvorens er een boodschapper tot hen was gestuurd, maar wat betreft het oordeel van het vertoeven in het vuur, dan werd dat pas gevestigd ná het leveren van de boodschap.
[55] Sūrah an-Naml, 24.

Een aantal āyāt later benoemd Allāh ﷻ hen met de benaming van ongeloof:

﴿وَصَدَّهَا مَا كَانَت تَّعْبُدُ مِن دُونِ اللَّهِ ۖ إِنَّهَا كَانَتْ مِن قَوْمٍ كَافِرِينَ﴾

En datgene wat zij naast Allāh aanbad, hield haar af [van de Islām]. Waarlijk, zij behoorde tot een ongelovig volk.[56]

Ṣayg al Islām Ibn Taymiyyah ﵀ was ook van mening dat de correcte mening onder de geleerden is dat er geen verschil is tussen de benamingen van *kufr* en *ṣirk*, en dat wanneer er één op zichzelf wordt vermeld, het beide betekenissen omvat, en dat wanneer zij tezamen worden vermeld, dat dan *kufr* algemener is dan *ṣirk*. D.w.z. elke polytheïst is een ongelovige, en elke ongelovige is een polytheïst. Hij ﷻ zei:

﴿يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ٨ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾

Zij willen het licht van Allāh met hun monden doven, maar Allāh vervolmaakt Zijn licht, ook al haten de ongelovigen het. ﴾8﴿ Hij is Degene die Zijn boodschapper heeft gestuurd met de leiding en de ware religie, om deze te doen prevaleren boven alle [andere] religies, ook al haten de polytheïsten het.[57]

Dus Allāh ﷻ gebruikte beide benamingen en omschrijvingen door elkaar heen. Ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah ﵀ lichtte dit kort toe toen hij sprak over de lieden van het boek, en of zij polytheïsten kunnen worden genoemd.

أَنَّ الشِّرْكَ الْمُطْلَقَ فِي الْقُرْآنِ لَا يَدْخُلُ فِيهِ أَهْلُ الْكِتَابِ؛ وَإِنَّمَا يَدْخُلُونَ فِي الشِّرْكِ الْمُقَيَّدِ قَالَ تَعَالَى: ﴿لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ﴾ فَجَعَلَ الْمُشْرِكِينَ قِسْمًا غَيْرَ أَهْلِ الْكِتَابِ وَقَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصَارَى وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ فَجَعَلَهُمْ قِسْمًا غَيْرَهُمْ. فَأَمَّا دُخُولُهُمْ فِي الْمُقَيَّدِ فَفِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ﴿اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ فَوَصَفَهُمْ بِأَنَّهُمْ مُشْرِكُونَ. وَسَبَبُ هَذَا أَنَّ أَصْلَ دِينِهِمْ الَّذِي أَنْزَلَ اللَّهُ بِهِ الْكُتُبَ وَأَرْسَلَ بِهِ الرُّسُلَ لَيْسَ فِيهِ شِرْكٌ.

[56] Sūrah an-Naml, 43.
[57] Sūrah aṣ-Ṣaff, 8-9.

De lieden van het boek vallen niet onder de absolute *ṣirk* wat vermeld wordt in de Qur'ān, maar zij vallen wel onder de ingeperkte [vorm] van *ṣirk*. Hij ﷻ zei: ﴾Degenen die ongelovig zijn van onder de lieden van het boek en de polytheïsten zullen niet ophouden …[58]﴿ Dus hij maakte de polytheisten tot een aparte categorie naast de lieden van het boek. En Hij ﷻ zei: ﴾Waarlijk, degenen die geloven, de joden, de sabiërs, de christenen, de zoroastriërs en degenen die deelgenoten [aan Allāh] toekennen [de polytheïsten] …[59]﴿ Dus Hij ﷻ maakte hen tot een aparte categorie naast hen. Wat betreft dat zij vallen onder de ingeperkte [vorm] van *ṣirk*, dan is dat op basis van Zijn ﷻ uitspraak: ﴾Zij namen hun rabbijnen en hun monniken als heren aan naast Allāh. En [ook] de Messias, de zoon van Maryam, en hun was niets opgedragen, behalve om de Ene ware God te aanbidden. Niemand is het waard om aanbedenen te worden dan Hij, verheven is Hij boven datgene wat zij aan deelgenoten toekennen.[60]﴿ Dus Hij omschreef hen als polytheïsten. De reden hiervoor is dat de grondslag van hun religie, waar Allāh boeken voor openbaarde en boodschappers voor stuurde, geen enkele afgoderij bevatte.[61]

Dit is soortgelijk aan de benamingen van īmān en Islām. Wanneer zij tezamen worden vermeld, dan omvatten zij verschillende betekenissen, maar wanneer zij alleenstaand worden vermeld, dan dragen zij dezelfde betekenis.

[58] Sūrah al-Bayyinah, 1.
[59] Sūrah al-Ḥajj, 17.
[60] Sūrah at-Tawbah, 31.
[61] Majmū' al-Fatāwā, v. 35, blz. 213-214.

DE ZEVENDE MISVATTING

Tot nu hebben wij, door de genade van Allāh, gereageerd op de voornaamste misvattingen die naar voren zijn gebracht door de extremisten. In een wanhopige poging proberen de extremisten een bezwaar te maken door te vragen: "Hoe kunnen jullie beweren dat *barā'ah* van de polytheïsten een onderdeel is van het fundament van de religie maar tegelijkertijd het ongelovig verklaren van hen niet?!" Dus in hun verergerde onwetendheid denken zij dat zij de volgers van *ahl as-Sunnah* in een hoekje hebben gedreven.

Het antwoord daarop is tweevoudig, een algemeen antwoord en een gedetailleerd antwoord:

1. De definitie van het fundament van de religie, en de positie van het ongelovig verklaren in de religie zijn vastgesteld en de uitspraken van de mensen van kennis hieromtrent zijn glashelder[62]. Als men oprecht zou zijn geweest in het volgen van de waarheid, dan zou hij zijn fout beseffen en zichzelf corrigeren en zich vervolgens vastklampen aan het volgen, zoals vele hebben gedaan, en alle lof zij Allāh, in plaats van het proberen om de geleerden van de sunnah te weerleggen.

2. Om het uitgebreider uit te leggen voor degenen die wellicht waren gevangen in het web, al was het maar voor een moment, van de misvattingen van de extremisten, zeggen wij: *Barā'ah* van de polytheïsten behoort tot het fundament van de religie, noodzakelijk gekend middels het verstand en de *fitrah*, terwijl het ongelovig verklaren een wettelijk oordeel is, dat slechts gekend wordt middels de openbaring. Wat er bedoeld wordt met *barā'ah* is het fundamentele aspect [ervan] wat aanwezig is in het hart, en het is het haten en het koesteren van vijandigheid jegens degenen die *ṣirk* verrichten omwille van hun *ṣirk*, hun begeerten niet te volgen, noch met hun te alliëren, en weg te blijven van het met hen eens zijn in hun *ṣirk*. Dus, degene die zelf *ṣirk* vermijdt, maar houdt van degenen die *ṣirk* verrichten omwille van hun *ṣirk*, of goedkeuring toont aan degenen die *ṣirk* verrichten in hun *ṣirk*, of zich allieert met de polytheïsten tegen de monotheïsten, hij heeft het fundament van de religie tenietgedaan.

[62] Refereer naar: De opheldering van de methodologie kwesties, hoofdstuk 2-3.

Ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah ﷺ zei:

الْـبَرَاءَةُ ضِـدُّ الْوِلَايَـةِ وَأَصِـلُ الْـبَرَاءَةِ الْبُغْـضُ وَأَصْـلُ الْوِلَايَـةِ الْحُـبُّ وَهَـذَا لِأَنَّ حَقِيقَـةَ التَّوْحِيـدِ أَلَّا يُحِـبَّ إلَّا اللَّهَ وَيُحِبَّ مَا يُحِبُّهُ اللَّهُ لِلَّهِ فَلَا يُحِبُّ إلَّا لِلَّهِ وَلَا يُبْغِضُ إلَّا لِلَّهِ

Barā'ah is het tegenovergestelde van *wilāyah* [loyaliteit] in, en het fundament van *barā'ah* is haat, en het fundament van *wilāyah* is liefde. Dit is vanwege dat de realiteit van tawḥīd is dat een persoon geen liefde heeft behalve voor Allāh en houdt van datgene waarvan Allāh houdt omwille van Allāh, dus hij houdt slechts omwille van Allāh, en niet haat slechts omwille van Allāh.[63]

Ṣayg Ḥamad Ibn ʿAtīq ﷺ zei:

واعلم انه وإن كانـت البغضـاء متعلقـة بالقلـب، فإنهـا لا تنفـع حـتى تظهـر آثارهـا وتبـين علاماتهـا، ولا تكـون كذلك حتى تقـترن بالعـداوة والمقاطعـة، فحينئـذ تكـون العـداوة والبغضـاء ظـاهرتين، وأمـا إذا وجـدت المـوالاة والمواصلة، فإن ذلك يدل على عدم البغضاء

Weet, dat ondanks haat betrekking heeft tot het hart, het niet zal baten totdat de sporen en tekenen ervan zichtbaar zijn. En dat zal niet zijn totdat het gepaard gaat met vijandigheid en het afkappen van de omgang. Dan op dat moment zal vijandigheid en haat zich manifesteren, terwijl als *muwālāh* [loyaliteit] en de omgang door blijft gaan, dan dat wijst op de afwezigheid van haat.[64]

Ṣayg Ḥamūd al-'Uqlā ﷺ gaf als antwoord op degene die vroeg wat de betekenis van al-*barā'ah* is:

De taalkundige definitie van al-*barā'ah*: Het is verbaal gekend als bari, d.w.z. om af te kappen … wat hier bedoeld wordt met 'afkappen' is om de banden met de ongelovigen af te kappen. Dus men houdt niet van hen, ondersteund hen niet en verblijft niet in hun landen….

De wettelijke definitie van Barā is: Om ver weg te blijven, vrij zijn van, en het hebben van vijandigheid. Zoals hoe er gezegd wordt: ʻ*barā wa tabarra'u min al-kuffār'*

[63] Majmūʻ al-Fatāwā, v. 10, blz. 465.
[64] Sabīl an-Najāh wa al-Fikāk, blz. 13.

wanneer hij de banden met hen afkapt, dus hij bevriend hen niet, houdt niet van hen, vertrouwt hen niet, en zoekt geen hulp van hen.

Om een voorbeeld te geven: Iemand heeft pas de Islām omarmd, en hij is onwetend omtrent de wettelijke bewijzen die de *kufr* en *ṣirk* aantonen van eenieder die *dit of dat* verricht, en hij ziet iemand bij een graf de overledene vragen om voor hem te bemiddelen. Als jij aan die persoon die pas de Islām heeft omarmd vraagt: "Wat is hij?" En hij dan stottert of een fout antwoord geeft, hij benoemd hem niet een *muṣrik kāfir* vanwege zijn onwetendheid omtrent de tekstuele bewijzen. Maar vanuit zijn schone *'aql* [verstand] en *fitrah* [natuurlijke aanleg] weet hij dat wat die persoon bij dat graf doet afschuwelijk is, echter weet hij alleen niet hoe hij hem dient te benoemen of welk oordeel hij hem dient te geven. Zo een persoon wordt hierdoor niet geschaad zolang hij het fundament van de religie vervult en onwetend is over de wettelijke teksten. Dus dan worden de teksten die erop wijzen dat het vragen van de doden een daad van ongeloof is, en dat degene die de doden om iets vraagt een *muṣrik kāfir* is aan hem getoond, waarop hij het of bevestigd, of verwerpt.[65]

In het kort: Het oordelen over iets als *kufr* of *ṣirk*, of het benoemen van iemand als een *muṣrik kāfir*, is niet iets wat noodzakelijk gekend wordt middels het verstand en de *fitrah*. Het zijn regelgevingen en benamingen van de religie, die men komt te weten nadat hij kennis heeft verkregen over de tekstuele bewijzen.

[65] Refereer naar: De opheldering van de methodologie kwesties, hoofdstuk 4 voor de verschillende gradaties van de onthouders van het ongelovig verklaren van de polytheïsten.

CONCLUSIE

Bij Allāh, wij behoren niet tot de mensen van *irjā'*, noch tot de mensen van extremisme, en alle lof zij Allāh. Het zou geen overdrijving zijn om te zeggen dat er een massale apostasie heeft plaatsgevonden onder degenen die beweren de Islām te belijden, en dat vele onwetend zijn omtrent *tawḥīd* en de basale betekenissen van *lā ilāh illā Allāh*. Wij zijn hiervan op de hoogte, en alle lof zij Allāh, middels het bestuderen van de tekstuele bewijzen en de uitspraken van de geleerden omtrent hen. Het is gebaseerd op correcte en ferme principes die zijn uitgewerkt door de mensen van kennis, en niet op basis van bevliegingen en begeerten [wat sommige "intellecten" noemen].

De salaf spraken de waarheid in dat de Gawārij meer een excuus verdienen dan de Murji'ah en dat de meest gevaarlijke innovatie die de ummah aantast de innovatie van *irjā'* is. Desondanks, wanneer er sprake is van laksheid, is er ook extremisme. Maar zolang wij ons vastklampen aan het pad van de salaf, en van degenen die hen volgden in kennis en daden, dan zal ons, met de toestemming van Allāh ﷻ, geen van de beide dwalende paden ons overmannen.

Ṣayg 'Abdullāh Ibn Muḥammad Ibn 'Abdil-Wahhāb ﷺ zei:

وبالجملة: فيجب على من نصح نفسه، ألا يتكلم في هذه المسألة إلا بعلم وبرهان من الله؛ وليحذر من إخراج رجل من الإسلام بمجرد فهمه واستحسان عقله، فإن إخراج رجل من الإسلام أو إدخاله فيه، أعظم أمور الدين ... فالواجب علينا: الاتباع وترك الابتداع، كما قال ابن مسعود رضي الله عنه: "اتبعوا ولا تبتدعوا فقد كفيتم". ... وقد استزل الشيطان أكثر الناس في هذه المسألة، فقصر بطائفة فحكموا بإسلام من دلت نصوص الكتاب والسنة والإجماع على كفره، وتعدى بآخرين فكفروا من حكم الكتاب والسنة مع الإجماع بأنه مسلم.

Samenvattend: Het is verplicht voor eenieder die oprecht is met zichzelf, om hier niet over te spreken behalve met kennis en een bewijs van Allāh. Hij dient op zijn hoede te zijn alvorens hij iemand buiten de Islām plaatst, louter op basis van zijn eigen begrip en wat hij denkt correct te zijn. Want waarlijk, het plaatsten van iemand buiten de Islām, of het plaatsten van iemand in de Islām, is één van de grootste zaken van de religie … Bovendien, het is verplicht voor ons om te volgen en het innoveren te vermijden, zoals Ibn Mas'ūd ﷺ zei: "Volg en innoveer niet, want

waarlijk, jullie zijn voldaan[66]". … Waarlijk, de duivel heeft in deze kwestie vele mensen misleid tot verschillende groepen. Dus [sommige] geven het oordeel van Islām aan degene waarvan de teksten van het boek, de sunnah, en de consensus wijzen op zijn ongeloof, terwijl aan de andere kant, [er sommige zijn] die de persoon ongelovig verklaren waarover het boek, de sunnah, en de consensus hebben geoordeeld dat hij een Muslim is.[67]

En Allāh weet het beter, Moge Allāh de groet en de vrede sturen naar onze profeet Muḥammad, zijn familie, en zijn metgezellen. En wij eindigen door te zeggen dat alle lof toebehoort aan Allāh, de Heer der werelden.

[66] Sunan al-Marwazī, 64.
[67] Ad-Durar as-Saniyyah, v. 10, blz. 374-375.

APPENDIX 1: DE MU‘TAZILAH

De Mu‘tazilah is een groepering van *bid‘ah* [innovatie] met vele dwalende geloofsovertuigingen, zij bloeiden in de 2de eeuw na de Hijrah onder de gilāfah ‘Abbāsiyyah in de steden Baśrah en Bagdad. Zij geven de conclusies van het menselijke verstand de voorkeur boven de teksten van de openbaring [de Qur’ān en de authentieke *sunnah*], zij stellen dat het verstand en de openbaring nimmer tegenstrijdig kunnen zijn en dat wanneer er een klaarblijkelijke tegenstrijdigheid plaatsvindt, er dan de voorkeur gegeven dient te worden aan het verstand boven de tekst van de openbaring. Zij baseren hun *maḍhab* [school/weg/gedachtegang] op vijf fundamenten:

1. Tawḥīd: Hiermee bedoelen zij het ontkennen van de Eigenschappen van Allāh ﷾. Zij zeiden dat de Eigenschappen niets anders zijn dan Hij zelf, omdat, volgens hun overtuiging, dit zou leiden tot het bestaan van vele eeuwige wezens [naast Allāh ﷿]. Hierom ontkennen zij het feit dat de gelovigen Allāh zullen zien op de dag der opstanding en in het paradijs, en zeggen zij dat de Qur’ān niet het Woord van Allāh is, maar Zijn schepping, en nog vele andere dwalende overtuigingen.
2. Rechtvaardigheid: Hiermee bedoelen zij dat Allāh ﷾ niet de daden van Zijn dienaren schept, noch dat Hij corruptheid voorbeschikt of wilt, integendeel het zijn de dienaren die hun eigen daden scheppen middels de capaciteit die Allāh hen heeft gegeven. Zij beweren ook dat Allāh ﷿ niks beveelt behalve wat Hij wilt, en niks verbiedt behalve wat Hij haat. Zij zijn derhalve afgedwaald door geen onderscheid te maken tussen Zijn Wettelijke wil en Zijn Universele wil. Hadden zij daarin onderscheid gemaakt, dan hadden zij geweten dat de Universele wil van Allāh ﷾ het bestaan van ongeloof en corruptie omvat, omwille een wijsheid waarvan Hij op de hoogte is, en dat Hij dat [ongeloof en corruptie] niet wilt vanuit Zijn Wettelijke wil. Er zitten verschillen tussen deze twee willen, een van de meest belangrijke verschillen is dat de Universele wil niet gepaard gaat met liefde, terwijl de Wettelijke wil dat wel is. Allāh ﷾ wilt niet dat er iets gebeurd via Zijn Wettelijke wil behalve wanneer Hij ervan houdt.
3. Belofte en Dreigement: Hiermee bedoelen zij dat Allāh ﷿ degene die goed doet beloond en degene die kwaad doet bestraft, en dat Hij degene die vervalt in grote zonden niet vergeeft. Zijn rechtvaardigheid impliceert, volgens hen,

dat Hij degene die grote zonden pleegt niet vergeeft, tenzij hij daarvoor berouw toont. Bijgevolg ontkennen zij de bemiddeling in het hiernamaals voor degenen die zijn vervallen in de grote zonden.

4. Degene tussen de twee groepen: Hiermee refereren zij naar degene die grote zonden heeft gepleegd zonder daar berouw van te hebben getoond, zo een persoon is in dit leven geen gelovige, noch een ongelovige. Hij bevindt zich tussen de twee in, echter in het hiernamaals zal hij, net zoals de ongelovigen, voor eeuwig vertoeven in het vuur.
5. Het oproepen tot het goede en het verbieden van het slechte: Hiermee doelen zij op de verplichting ervan. Op basis van deze verplichting roepen zij op tot het in opstand komen tegen de leiders wanneer zij afdwalen van rechtschapenheid, ook al zijn zij niet in ongeloof vervallen.

APPENDIX 2: HET VERHAAL VAN ZAYD IBN ‘AMR IBN NUFAYL ﵀

Zayd Ibn 'Amr Ibn Nufayl ﵀ behoorde tot de monotheïsten van Makkah die de wijdverspreide afgodenaanbidding verwierpen en het als iets afschuwelijks beschouwden. Imām Al-Bugārī ﵀ leverde over op het gezag van Ibn ‘Umar ﵄ dat hij zei:

أَنَّ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم لَقِيَ زَيْدَ بْنَ عَمْرِو بْنِ نُفَيْلٍ بِأَسْفَلِ بَلْدَحَ، قَبْلَ أَنْ يَنْزِلَ عَلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم الْوَحْىُ فَقُدِّمَتْ إِلَى النَّبِيِّ صلى الله عليه وسلم سُفْرَةٌ، فَأَبَى أَنْ يَأْكُلَ مِنْهَا ثُمَّ قَالَ زَيْدٌ إِنِّي لَسْتُ آكُلُ مِمَّا تَذْبَحُونَ عَلَى أَنْصَابِكُمْ، وَلاَ آكُلُ إِلاَّ مَا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ. وَأَنَّ زَيْدَ بْنَ عَمْرٍو كَانَ يَعِيبُ عَلَى قُرَيْشٍ ذَبَائِحَهُمْ، وَيَقُولُ الشَّاةُ خَلَقَهَا اللَّهُ، وَأَنْزَلَ لَهَا مِنَ السَّمَاءِ الْمَاءَ، وَأَنْبَتَ لَهَا مِنَ الأَرْضِ، ثُمَّ تَذْبَحُونَهَا عَلَى غَيْرِ اسْمِ اللَّهِ إِنْكَارًا لِذَلِكَ وَإِعْظَامًا لَهُ

De profeet ﷺ had Zayd Ibn 'Amr Ibn Nufayl ontmoet bij de bodem [van de vallei] Baldaḥ voordat de profeet ﷺ enige openbaring had ontvangen. Een maaltijd werd aangeboden aan de profeet ﷺ, maar hij weigerde ervan te eten. [Daarna werd het aan Zayd aangeboden] die zei: Ik eet niks wat jullie slachten in de naam van jullie stenen idolen. Ik eet slechts datgene waarover de naam van Allāh is vermeld tijdens het slachten. Zayd Ibn ‘Amr was gewoon om de manier waarop Qurayṣ hun dieren slachtte te bekritiseren, hij was gewoon om te zeggen: Allāh schiep het schaap, en Hij stuurde het water uit de lucht, en Hij heeft het gras ervoor laten groeien uit de aarde, doch slachten jullie in een andere naam dan de naam van Allāh. Hij was gewoon om dat te zeggen, omdat hij deze handelwijze verwierp en het als iets afschuwelijks beschouwde.[68]

Dus hij wist dat het aanbidden van afgoden, dat *ṣirk* met Allāh, iets is wat verworpen dient te worden.

[68] Ṣaḥīḥ al-Bugārī, 3826.

De religie van Ibrāhīm

Op het gezag van Asmā' Bint Abī Bakr ﷺ dat zij zei:

رَأَيْتُ زَيْدَ بْنَ عَمْرِو بْنِ نُفَيْلٍ قَائِمًا مُسْنِدًا ظَهْرَهُ إِلَى الْكَعْبَةِ يَقُولُ يَا مَعَاشِرَ قُرَيْشٍ، وَاللَّهِ مَا مِنْكُمْ عَلَى دِينِ إِبْرَاهِيمَ غَيْرِي

Ik zag Zayd Ibn 'Amr Ibn Nufayl staan met zijn rug tegen de Ka'bah zeggend: O mensen van Qurayṣ! Bij Allāh, niemand van jullie bevindt zich op de religie van Ibrāhīm behalve ik.[69]

En Muḥammad Ibn Isḥāq leverde van Hiṣām Ibn 'Urwah over van zijn vader op het gezag van zijn moeder Asmā' Bint Abī Bakr ﷺ dat zij zei: Ik zag Zayd als een erg oude man met zijn rug tegen de Ka'bah geleund zeggend: O Qurayṣ, bij degene in Wiens Hand de ziel van Zayd is, niemand van jullie bevindt zich op de religie van Ibrāhīm behalve ik.

Vervolgens zeiden de mensen van innovatie dat Zayd met deze woorden de polytheïsten ongelovig verklaarden op basis van zijn natuurlijke aanleg vóór de komst van een boodschap of een bevel van Allāh en Zijn boodschappers. Dit vanwege het feit dat hij stierf voordat Muḥammad ﷺ werd gestuurd als een profeet. Dus, volgens hen, is het ongelovig verklaren van de polytheïsten noodzakelijk gekend middels het verstand en de natuurlijke aanleg, op dezelfde wijze dat de tawḥīd van Allāh en het verlaten van het aanbidden van andere dat is.

Een antwoord en een vraag

Of het uit de uitspraak van Zayd duidelijk te halen is dat hij hen ongelovig verklaarde is discutabel, maar laten wij ervan uitgaan dat hij hen daadwerkelijk ongelovig verklaarde. Als men zou kijken naar de boeken van de mensen van de sunnah, dan zou men zien dat het verhaal van Zayd juist een bewijs tegen hen, en niet voor hen is. Dit zal, met de wil van Allāh ﷻ, duidelijk worden wanneer je het antwoord op de volgende vraag zoekt: *Heeft Zayd daadwerkelijk dat gezegd en gedaan op basis van zijn verstand en natuurlijke aanleg, of was hij geïnformeerd omtrent bepaalde informatie?*

[69] Ṣaḥīḥ al-Bugārī, 3828.

De zoektocht naar kennis

Imām Al-Bugārī ﵀ leverde over in zijn ṣaḥīḥ, vóór de eerder genoemde overlevering van Asmā’ rdyha dat Zayd opzoek ging naar een religie en de woorden van de geleerden van de joden en de christenen heeft gehoord. Na deze zoektocht, verklaarde hij zichzelf tot een volger van de religie van Ibrāhīm aleyh.

Op het gezag van Ibn ʿUmar ﵄ dat hij zei:

أَنَّ زَيْدَ بْنَ عَمْرِو بْنِ نُفَيْلٍ خَرَجَ إِلَى الشَّأْمِ، يَسْأَلُ عَنِ الدِّينِ وَيَتْبَعُهُ فَلَقِيَ عَالِمًا مِنَ الْيَهُودِ، فَسَأَلَهُ عَنْ دِينِهِمْ، فَقَالَ إِنِّي لَعَلِّي أَنْ أَدِينَ دِينَكُمْ، فَأَخْبِرْنِي. فَقَالَ لاَ تَكُونُ عَلَى دِينِنَا حَتَّى تَأْخُذَ بِنَصِيبِكَ مِنْ غَضَبِ اللَّهِ. قَالَ زَيْدٌ مَا أَفِرُّ إِلاَّ مِنْ غَضَبِ اللَّهِ، وَلاَ أَحْمِلُ مِنْ غَضَبِ اللَّهِ شَيْئًا أَبَدًا، وَأَنَّى أَسْتَطِيعُهُ فَهَلْ تَدُلُّنِي عَلَى غَيْرِهِ قَالَ مَا أَعْلَمُهُ إِلاَّ أَنْ يَكُونَ حَنِيفًا. قَالَ زَيْدٌ وَمَا الْحَنِيفُ قَالَ دِينُ إِبْرَاهِيمَ لَمْ يَكُنْ يَهُودِيًّا وَلاَ نَصْرَانِيًّا وَلاَ يَعْبُدُ إِلاَّ اللَّهَ. فَخَرَجَ زَيْدٌ فَلَقِيَ عَالِمًا مِنَ النَّصَارَى، فَذَكَرَ مِثْلَهُ، فَقَالَ لَنْ تَكُونَ عَلَى دِينِنَا حَتَّى تَأْخُذَ بِنَصِيبِكَ مِنْ لَعْنَةِ اللَّهِ. قَالَ مَا أَفِرُّ إِلاَّ مِنْ لَعْنَةِ اللَّهِ، وَلاَ أَحْمِلُ مِنْ لَعْنَةِ اللَّهِ وَلاَ مِنْ غَضَبِهِ شَيْئًا أَبَدًا، وَأَنَّى أَسْتَطِيعُ فَهَلْ تَدُلُّنِي عَلَى غَيْرِهِ قَالَ مَا أَعْلَمُهُ إِلاَّ أَنْ يَكُونَ حَنِيفًا. قَالَ وَمَا الْحَنِيفُ قَالَ دِينُ إِبْرَاهِيمَ لَمْ يَكُنْ يَهُودِيًّا وَلاَ نَصْرَانِيًّا وَلاَ يَعْبُدُ إِلاَّ اللَّهَ. فَلَمَّا رَأَى زَيْدٌ قَوْلَهُمْ فِي إِبْرَاهِيمَ ـ عَلَيْهِ السَّلاَمُ ـ خَرَجَ، فَلَمَّا بَرَزَ رَفَعَ يَدَيْهِ فَقَالَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُ أَنِّي عَلَى دِينِ إِبْرَاهِيمَ

Zayd Ibn ʿAmr Ibn Nufayl ging naar *Ṣām* [Syrië en omstreken], opzoek naar een ware religie om te volgen. Hij ontmoette een joodse geleerde en vroeg hem over zijn religie. Hij zei: Ik van plan om jouw religie te omarmen, dus vertel mij er iets over. De jood zei: Jij zal niet onze religie omarmen tenzij jij jouw aandeel van de woede van Allāh op je neemt. Waarop Zayd zei: Ik vlucht niet behalve voor de woede van Allāh, en zolang ik het kan vermijden zal ik het nooit op me nemen. Kan jij mij vertellen over een andere religie? Hij zei: Ik ken geen andere religie, behalve de religie van de *ḥanīf*. Hij zei: Wat is de *Ḥanīf*? Hij zei: *Ḥanīf* is de religie van Ibrāhīm, die geen jood noch christen was, en hij aanbad niemand behalve Allāh. Daarna vertrok Zayd en ontmoette hij een christelijke geleerde en vroeg hem hetzelfde [als wat hij aan de jood vroeg]. De christen zei: Jij zal niet onze religie omarmen tenzij jij jouw aandeel van de vloek van Allāh op je neemt. Waarop Zayd zei: Ik vlucht niet behalve voor de vloek van Allāh, en zolang ik het kan vermijden zal ik nooit de vloek en de woede van Allāh op mij nemen. Kan jij mij vertellen over een andere religie? Hij zei: Ik ken geen andere religie, behalve de religie van de *ḥanīf*. Hij zei: Wat is de

Ḥanīf? Hij zei: *Ḥanīf* is de religie van Ibrāhīm, die geen jood noch christen was, en hij aanbad niemand behalve Allāh. Nadat Zayd hun woorden had gehoord, verliet hij die plek en toen hij eruit was hief hij zijn beide handen en zei: O Allāh! Ik maak U tot mijn Getuige dat ik mijzelf bevind op de religie van Ibrāhīm.[70]

Een monnik in *Ṣām*

Wat betreft of Zayd wist, door zijn *fitrah* [natuurlijke aanleg], dat hij de enige volger was van de religie van Ibrahim, of dat hij hierover geïnformeerd was, weet dan dat Zayd hier in werkelijkheid over kwam te weten, en dat de rest van de mensen zich bevonden op dwaling, door geïnformeerd te zijn geweest door een monnik uit Ṣām, een geleerde van de christenen in Raqqah. Ibn ʿAsākir leverde over in *Tarīg Dimaṣq* en Ibn Kaṭīr in *al-Bidāyah wa an-Nihāyah* dat Zayd in zijn zoektocht naar de waarheid gedwongen was om Makkah te verlaten en reisde totdat hij in Raqqah aankwam. Hij trof daar een geleerde monnik aan die hem informeerde omtrent datgene waar hij naar opzoek was. De monnik vertelde hem dat de religie waar hij naar opzoek was niet zou vinden, maar dat er een profeet spoedig gestuurd zou worden om de religie van *al-Ḥānīfiyyah* te doen herleven, en dat hij zou verschijnen in het land waar hij vandaan kwam. Waarop Zayd terugkeerde naar Makkah.

Een ander verhaal is overgeleverd door an-Nasāʾī in zijn sunan, Al-Ḥākim in al-Mustadrak, al-Bayhaqī in Dalāʾil an-Nubuwwah en het is ook vermeld door ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah رحمه الله en andere, waarin vermeld staat dat de profeet عليه الصلاة والسلام Zayd had ontmoet vóórdat hij een profeet werd, en dat Zayd vertelde dat een monnik hem verteld had dat de religie waarover hij vroeg, dat zij niemand kende die Allāh [alleen] aanbidt, behalve een oude man in het Arabische schiereiland, waarop Zayd naar hem toe ging. Nadat hij bij hem was aangekomen vertelde de oude man dat hij ziet dat iedereen zich bevindt op dwaling, en hij vroeg wie Zayd was. Dus Zayd zei dat hij komt van het huis van Allāh [de Ka'bah]. De oude man zei dat er spoedig een profeet in dat land gestuurd zou worden, en dat wanneer hij verschijnt hij hem dan dient te volgen en te beschermen.

Dus het verhaal van Zayd Ibn ʿAmr Ibn Nufayl رحمه الله is een bewijs tegen hen, en niet voor hen.

[70] Ṣaḥīḥ al-Bugārī, 3827.